

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2014-4-77 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 15-04/48-22
Karar Tarihi : 22.01.2015

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER: M. Okan ALPAY, İbrahim Ethem SEZER

C. BAŞVURUDA

BULUNANLAR :- Gizlilik talebi bulunmaktadır.

- Mahmut DEMİR

Nevşehir Devlet Hastanesi Nevşehir

- Mehmet BİÇER

Yeni Mah. Yeni Kayseri Cad.No:18. Sahil İşhanı Kat:6 Daire 74
Nevşehir

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILANLAR:

- S.S. 55 nolu Kapadokya Öğrenci Servisi Yolcu ve Personel
Taşımacılığı Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi
350 Evler Mah. Türbe Sokak No:4/B Nevşehir

- İpektur Turizm Öğrenci Servisi Yolcu Taşımacılığı Temizlik İnşaat
Gıda Doğalgaz Ticaret Limited Şirketi
Emek Mahallesi, Borus Sokak No:14 Nevşehir

- S.S. 42 nolu Yıldız Öğrenci Servisi Yolcu ve Personel Taşımacılığı
Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi
Yeni Niğde Caddesi, Ali Dirikoç Sokak No:21 Nevşehir

(1) **E. DOSYA KONUSU:** Nevşehir'de öğrenci servisi işletmeciliği alanında faaliyet gösteren teşebbüslerden S.S. 55 no'lu Kapadokya Öğrenci Servisi Yolcu ve Personel Taşımacılığı Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi, İpektur Turizm Öğrenci Servisi Yolcu Taşımacılığı Temizlik İnşaat Gıda Doğalgaz Ticaret Limited Şirketi, S.S. 42 no'lu Yıldız Öğrenci Servisi Yolcu ve Personel Taşımacılığı Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifinin Nevşehir'de bulunan ve servis hizmeti sağlanan okulları aralarında paylaştıkları iddiası.

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Yapılan başvurularda özetle;

- Nevşehir'de faaliyet gösteren firmalardan S.S. 55 no'lu Kapadokya Öğrenci Servisi Yolcu ve Personel Taşımacılığı Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi (Kapadokya), İpektur Turizm Öğrenci Servisi Yolcu Taşımacılığı Temizlik İnşaat Gıda Doğalgaz Ticaret Limited Şirketi (İpektur), S.S. 42 no'lu Yıldız Öğrenci Servisi Yolcu ve Personel

15-04/48-22

Taşımacılığı Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifinin (Yıldız) servis hizmeti sağlanan okulları aralarında paylaştıkları bu sebeple tekel duruma geldikleri,

- Bunun sonucunda da hizmet çeşitliliğinde kötüleşmelerin yaşandığı, öğle arası tatillerinde uygulanan, yemekli servis uygulamasının paylaşım ile birlikte sona erdirildiği,
- Söz konusu firmaların Nevşehir Şoförler ve Otomobilciler Odası ile Nevşehir Esnaf ve Sanatkarlar Odası Birliği tarafından belirlenen resmi azami ücret tarifesindeki azami fiyatın dışında/altında sözleşme yapmayarak fiyat rekabetini engelledikleri

iddia edilmiştir.

- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 08.09.2014 tarih ve 5095 sayı; 17.09.2014 tarih ve 5335 sayı; 18.09.2014 tarih ve 5392 sayı ile giren başvurular üzerine hazırlanan 08.10.2014 tarih ve 2014-4-77/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu'nun görüşülmesi sonucunda önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) İlgili karar uyarınca düzenlenen 15.01.2015 tarih ve 2014-4-77/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (5) **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; Kapadokya, İpektur ve Yıldız firmaları hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

I.1.1. Yapılan Tespitler

- (6) Önaraştırma kapsamında 24.12.2014 tarihinde Kapadokya, İpektur ve Yıldız firmalarında yerinde inceleme yapılmıştır. Raportörlerce anılan firmaların yetkilileri ve konuyla ilgili olarak Özel Kardelen Koleji Müdürü ve H. Avni İncekara Fen Lisesi Müdürü ile görüşülmüştür.
- (7) Nevşehir merkezinde ve ilçelerinde öğrenci ve personel taşımacılığı faaliyeti bağımsız servisçiler, ticaret şirketleri ve kooperatifler vasıtasıyla yürütülmektedir.
- (8) Dosya içeriği bilgilerden Nevşehir ili genelinde 400, il merkezinde ise yaklaşık 134 servis aracının bulunduğu, il merkezinde Kapadokya, İpektur ve Yıldız firmalarının faaliyet gösterdikleri anlaşılmıştır. Nevşehir'in ilçelerinde yer alan öğrenci servis firmaları ise ilçelerde bulunan öğrencileri merkezdeki okullara taşımakta, il merkezinde öğrenci taşımacılığı yapmamaktadır.
- (9) Öğrenci taşımacılığında devlet okullarının sürece herhangi bir etkilerinin bulunmadığı, özel okullarda ise okul yönetiminin servis firmaları ile yaptıkları görüşmeler sonucunda kalite, fiyat vs. ölçütlerine göre bir veya birden fazla servis firması ile anlaşma sağladıkları anlaşılmıştır.
- (10) Nevşehir il merkezinin yüzölçümü olarak küçük olması nedeniyle servis güzergâhları semtlere göre ayrılmamakta ve genel olarak bir servis Nevşehir il merkezinin tamamına öğrenci taşıyabilmektedir. Bu noktada, bilgisine başvuru alan kişiler, veliler için önemli olanın servis şoförünün güvenilirliği olduğunu ve bu unsurun velilerin servis seçiminde belirleyici olduğunu ifade etmişlerdir.
- (11) Nevşehir ilinde uygulanacak öğrenci servis aracı ücretleri, Nevşehir Şoförler Odası tarafından belirlenen ve Nevşehir Belediye Meclisi kararıyla uygulamaya konan tarifeye göre belirlenmektedir.

I.1.2. Hukuki Değerlendirme

- (12) Hakkında önaraştırma yapılan firmaların sahip oldukları servis aracı sayılarına bakıldığında; Kapadokya'nın (.....), Yıldız'ın (.....), İpektur'un ise (.....) olduğu dikkate alındığında, Kapadokya'nın çok daha az aracı bulunan diğer iki firmayla anlaşma ihtiyacı duymaması doğaldır.
- (13) Şikâyet edilen üç firmanın öğrenci servisi hizmeti sundukları Nevşehir'in merkezinde yer alan okullar incelendiğinde söz konusu firmaların aynı anda hizmet verdikleri birçok okulun olduğu tespit edilmiştir. Dosya içeriğinden, Yıldız'ın Nevşehir'de (.....), okula hizmet verdiği, bu okulların sadece (.....), tek firma olarak Yıldız'ın faaliyet gösterdiği; Kapadokya'nın (.....), okula, İpektur'un ise (.....), okula hizmet sunduğu anlaşılmaktadır. İpektur'un hizmet sunduğu (.....), okulun (.....), Kapadokya da hizmet vermektedir. Şikâyet başvurularında özellikle belirtilen, Nevşehir Merkez 2000 Evler Anadolu Lisesi'ne sadece Kapadokya firmasının hizmet verdiği diğer firmaların hizmet vermediği iddiası da gerçeği yansıtmamaktadır. Zira söz konusu okula İpektur da hizmet sunmaktadır. Önaraştırma kapsamında ilgili üç firmada yapılan yerinde incelemelerde de söz konusu firmaların 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilebilecek pazar paylaşımı konusunda anlaşmanın ve/veya uyumlu eylemin tarafı olduklarını gösterecek herhangi bir bilgi veya belge tespit edilmemiştir.
- (14) Konuyla ilgili olarak Özel Kardelen Koleji Müdürü ve H. Avni İncekara Fen Lisesi Müdürü ile yapılan görüşmelerde de yetkililer kendi okullarına birden fazla servis kooperatifinin veya şirketinin hizmet verdiğini ifade etmişlerdir. Açıklanan gerekçelerle şikâyet başvurularında yer alan Kapadokya, İpektur, Yıldız firmalarının servis hizmeti sağlanan okulları aralarında paylaştıkları, bu kapsamda firmalardan birinin hizmet sunduğu okula diğer bir firmanın hizmet sunmadığı iddiasının gerçeği yansıtmadığı sonucuna ulaşılmıştır.
- (15) Şikâyet başvurularında ayrıca, Nevşehir merkezinde faaliyet gösteren öğrenci servis firmalarının hizmet sunulan okulları kendi aralarında paylaştıkları ve bu sebeple hizmet kalitesinde düşüşlerin yaşandığı, örnek olarak da öğle tatillerinde verilen yemekli servis hizmetlerinin artık verilmediği iddia edilmiştir. Önaraştırma kapsamında yapılan incelemelerde ilgili servis firmalarının yemekli servis hizmetlerini devam ettirdikleri saptanmıştır. Nitekim ilgili firmaların hizmet tarifelerine bakıldığında da yemekli servislerin yer aldığı görülmektedir. Söz konusu bu durum ilgili firmaların yetkilileri tarafından da dile getirilmiştir. Ancak istisna olarak, Lise seviyesindeki okullarda Yıldız firmasının yemekli servisleri kaldırdığı tespit edilmiştir. Söz konusu durumun sebebi ise Yıldız firması yetkilisince; *"liselerde, öğle tatilleri 45-50 dakika arasına indirildiği için zaman kısıntısından dolayı, yemekli servislerimiz öğrencileri okullarına zamanında ulaştıramadıklarından, zorunluluktan dolayı bazı liselerde yemekli servis hizmeti verilememektedir"* şeklinde ifade edilmiştir. Açıklanan gerekçelerde Kapadokya, Yıldız, İpektur firmalarının hizmet kalitelerine yönelik olarak ileri sürülen iddianın da gerçeği yansıtmadığı görülmektedir.
- (16) Şikâyet başvurularında son olarak da Kapadokya, Yıldız ve İpektur firmalarının Nevşehir Şoförler ve Otomobilciler Odası ile Nevşehir Esnaf ve Sanatkarlar Odası Birliği tarafından belirlenen resmi azami ücret tarifesindeki azami fiyatın dışında/altında sözleşme yapmayarak fiyat rekabetini engelledikleri iddia edilmiştir. Öncelikle belirtilmelidir ki, önaraştırma kapsamında yapılan yerinde incelemelerde ilgili üç firmanın servis hizmeti karşılığında uyguladıkları ücretler konusunda 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi anlamında anlaşma ve/veya uyumlu eylem içerisinde olduklarını gösterecek herhangi bir bilgi ve/veya belgeye ulaşılmamıştır.
- (17) İlgili firmalardan alınan fatura örnekleri incelendiğinde de söz konusu üç firmanın öğrenci servis hizmeti karşılığında uyguladıkları fiyatların birbirinden farklı olduğu ve resmî

15-04/48-22

tarifede yer alan fiyatların altında da hizmet sunumlarının gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Açıklanan sebeplerle Kapadokya, Yıldız ve İpektur firmalarının öğrenci servis taşımacılığı hizmetlerinde resmî tarifede yer alan fiyatların altında fiyat belirlemedikleri ve böylece fiyat rekabetini engelledikleri iddiasının gerçeği yansıtmadığı anlaşılmıştır.

- (18) Öneraştırmanın tarafı teşebbüsler hakkında dosya konusu iddialara ilişkin 4054 sayılı Kanun'un ihlal edildiğine ilişkin bir tespit yapılamadığından 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

- (19) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.